

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Praecepta Pars ...

Tractatus II. In I. Præceptum De Fide, Spe, Charitate, Religione, & Peccatis
oppositis

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1711

Sectio IV. De peccato Præsumptionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59952](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59952)

virtutem Spei Theologicæ, ut patet, sed ad alia vitia, & homicidium sui ipsius. Quòd si tamen quis ex desperatione Divini auxilii in suis laboribus vel tribulationibus, præ impatientiâ mortem sibi optaret, vel inferret, is utique etiam peccaret peccatò desperationis contra virtutem Spei.

SECTIO IV.

De peccato Præsumptionis.

SUMMARIUM.

- 17. Præsumptio quid, quale & quando peccatum?
- 18. Ad dignoscendum, qualiter peccetur, seu peccari possit peccato præsumptionis, statuuntur quatuor regulæ particulares.
- 19. Corollaria.
- 20. An quis, rebelat a sua damnatione, adhuc sperare possit? Respondetur sub distinctione.

ASSERTIO IV.

Præsumptio generatim est actus voluntatis de-
 liberatè proponentis ac confidentis Beatitudinem, remissionem peccatorum, aliave dona vel beneficia consequi absq; mediis à Deo ordinatis. Specialiter autem: Præsumptio est fiducia præpostera de bonitate & misericordia excluse rigore Justitiæ, peccatis liberius perpetrandis habenas laxans. Omnes.

Specialis ista præsumptio propriissimè dicta est peccatum gravissimum in Spiritum Sanctum, quam maximè repugnans Bonitati & Misericordiæ divinæ Spiritui Sancto attributæ; quippe virtualiter saltem negans Justitiam Dei, & ipsam infinitam Bonitatem, ac Misericordiam divinam

in occasione peccatorum & malitiæ ac in
 tentiæ ansam detorquens grandi blasphemia
 lis enim ita de Misericordia Divina præ
 habet huiusmodi iudicium causale : quod
 Deum summè Bonum , & Misericordem , a
 catoribus , quantumvis gravibus , propitium
 ad mortem , facili remedio contritionis , con
 fessionis &c. peccata remittere &c. idèò libere
 co , peccata peccatis accumulo , poenitentia
 que ad mortem differo , facillè tunc poenitentia
 acturus , confessurus , gratiam , remissionem
 catorum , ad salutem impetraturus : idèò
 tualiter saltem iudicat infinitam Dei Bonitatem
 & Misericordiam dare occasionem , vel
 liberius peccandi , quæ gravissima est blasphemia
 Quòd si tamen ejusmodi fiducia Misericordiam
 viniæ , confessionis , remissionis &c. non esse
 sa peccandi , sed solum haberet se concurrens
 vel consequenter ad peccatum , neque præsumptio
 de Misericordia Dei , neque peccatum in
 tum Sanctum dicendum foret , sed verum
 Spei Theologicæ , quâ quilibet quantumvis
 vis peccator quovis tempore usque ad mortem
 Misericordiam Dei sperare tenetur. Vide
 in simili de Poenitentia. Verùm hic præsumptio
 nis generatim sumptæ motiva explicanda
 pro quorum gravitate discernendæ sint sequentia

Regula particulares.

181. **Q**uicumque præsumit se gratiam , iustitiam
 ac æternam Beatitudinem ex se ipso
 solis suis viribus , virtute & industria contem

rum, præter præsumptionis peccatum mortale, etiam crimen hæresis committit. Ideò enim dudum damnata est hæresis Pelagiana contra expressum verbum Dei: *sine me nihil potestis facere*. Eaque præsumptio sæpè damnatur in Scriptura, Judith, 6. *Præsumentes de se humiliat &c.* similiter, qui præsumit de tanta Dei misericordia, ut confidat se æternam Beatitudinem consecuturum absque meritis & cooperatione sua propria: aut remissionem peccatorum sine actibus propriis poenitentiae: aut cum hæreticis nostri temporis credit se sola fide in Christum absque sua cooperatione & meritis justificari, & salvandum esse, adeò, ut quantumvis peccet, & in peccatis perseveret, tamen virtute suæ fidei in Christum præcisè, remissionem & Beatitudinem consecuturum, simul & præsumptionis, & hæresis crimen mortale committit. *Ratio patet*: Hæreticum enim est credere, hominem adultum absque meritis & cooperatione propria salvari posse contra Verbum Dei & Definitionem Ecclesiæ, præsertim Concilii Tridentini. Et notissimum est illud D. Augustini: *Qui fecit te sine te, non salvabit, (vel justificabit,) te sine te*. Quam clarissimam sententiam impostor Calvinus depravavit, additò *signò*? Quasi loqueretur non negativè, sed assertivè. Denique Jacob. 2. *Fides sine operibus mortua est*. Et juxta Apostolum supra: sola illa Fides justificat, quæ per Charitatem operatur.

II. Qui præsumit aut de Misericordia Dei cre-
dens, quod quantumvis peccet, & in peccatis perse-
seve-

severet, Deum tamen tandem misericorditer
 raturum & salvaturum: aut de sua praedestina-
 tione, credens scilicet pro certo se esse de
 praedestinatorum, & ideo sibi persuadet,
 quidquid egerit, tamen opportuno tempore
 gratia convertendum, & salvandum: aut de
 propria iustitia, meritis, & donis supernaturalibus
 etiam defacto habitis, credens se defacto certo
 perseveraturum, & salvandum, nec gratia &
 excisurum, praeter praesumptionis peccatum
 merarius est in materia Fidei, audens scilicet
 cultis Dei circa se iudicium judicare, & praesumit
 cum nesciat homo, utrum *amore vel odio*
fit. Et Apostolus tam serio hortetur: *Qui*
videat, ne cadat. Haeresin tamen non con-
 tit, quia non est de Fide credendum, quod
 sit convertendus, quantumvis peccet, aut
 non sit praedestinatus, aut quod non sit in
 perseveraturus.

III. Quicumque Beatitudinem, gratiam, deum
 seu effectum quemcunque à Deo certo ex
 mediis inordinatis & supernaturalibus, mira-
 sis, seclusis vel neglectis mediis ordinariis ac-
 ralis, ultra peccatum praesumptionis, etiam De-
 tentat. Sic peccant imprimis, qui poenitentiam
 Confessionem, aliaque media ad salutem ne-
 ria usque ad mortem differunt, credentes, quod
 Deus in articulo mortis illos non derelinquet,
 mirabiliter extraordinario modo raro exercere
 juvabit, uti contigit latroni in cruce. Item
 absque necessitate, vel gravissima utilitate

rariè se exponunt, vel permittunt evidenti periculo mortis corporalis, vel spiritalis animæ, id est proximæ occasioni peccati mortalis; præsumentes; quòd Deus illos miraculosè eripiet, vel conservabit. Item qui sanitatem corporis, vel quemcunq; effectum similem, vel beneficium, quod naturalibus mediis acquirere possent, & deberent cum ordinario auxilio DEI, neglectis mediis naturalibus intendunt, & confidunt consequi medio extraordinario supernaturali, & per miraculum. Denique omnium pessimà & blasphema est præsumptio, qui precibus, elemosynis, aliis bonis operibus & mediis sacris, ac tandem ipso Sacrosancto Missæ Sacrificio intendunt, & sperant consequi; quæ per se mala sunt, v. g. possessionem bonorum injustorum, causæ, manifestè injustæ, victoriam, injustam de proximo vindictam, amorem illicitum &c. Cùm tamen sciant injusta esse & vetita, quæ sperant & postulant. Hi omnes nimirum præter peccatum præsumptionis iniquæ contra virtutem Spei, quâ donata à Deo per media ordinata sperare debemus, peccant etiam gravissimo peccato tentationis Dei contra virtutem Religionis, Divini Nominis potentia & Bonitate malitiosè abutentes, & inhonorantes. De quo suo loco amplius.

IV. Quicumque spem suam in creatura inordinate collocat, seclusa scilicet vel postposita Spe in uno Deo, ejusque ope & auxilio, etiam peccatum mortale præsumptionis incurrit. De quibus Jerem. 17. *Maledictus homo, qui confidit in homine,*

& po-

& ponit carnem brachium suum; qui confidit
 in verbis mendacii, qui sperant in incertis
 suarum. Et alibi sæpissimè præsertim
 Psalmis. Hujus damnabilis spei humane
 mus est effectus, ut quidam ob amissionem
 turæ, v. g. amasiæ, pecuniæ &c. mortem sibi
 tent, & inferant, omni in DEUM abjectâ fide.
 Dixi tamen, qui *inordinate* collocant: nam
 posita principali Spe in Domino, ejusque benedi-
 cto & auxilio, utique etiam licitum est se-
 cundo sperare in creaturis, tanquam mediis, non
 ipso Deo ordinatis ad impletionem Spei
 tam quoad spiritualia, uti speramus in oratione
 intercessione, & meritis Sanctorum, quam
 corporalia & temporalia, ut speramus in
 Principis, in perito Medico, in bono amico,
 in propria virtute, ope, industria &c. referunt
 semper in beneplacitum & auxilium Divinum
 tanquam primarium motivum Spei nostræ.

Animadversiones corollaria ad præ-
dicta.

191. **P**eccata desperationis & præsumptionis
 formaliter sint actus voluntatis, aut
 ijcientis omnem spem salutis, aut propo-
 & confidentis consequi salutem, vel alia bona
 mediis ordinatis; semper tamen innituntur
 cui falsitati, seu iudicio erroneo intellectus
 ponentis voluntati motiva falsa desperationis
 præsumendi: uti quoad desperationem par-
 ticulariæ
 ment
 stant
 mitti
 amitt
 fo ha
 retico
 adjun
 ex me
 rario
- Caisa Gen. 3. dicentis: *Major est iniquitas*

quam et veniam merear. Et quoad praesumptionem elegantissime exprimit Isaias c. 18. in persona impiorum dicens: *Percussimus foedus cum morte, & cum inferno fecimus pactum, flagellum inundans, cum transierit, non veniet super nos: quia posuimus mendacium spem nostram, & mendacio protecli sumus.*

II. Quoties ergo desperatio, vel praesumptio innititur falsitati, seu iudicio erroneo contra Fidem cum pertinacia, semper adjunctum habet crimen haereseos, & desperans, vel praesumens fit haereticus saltem internus, ut *utraque Sect. Reg. I.* ostensum est. Quando vero innititur falsitati, praesise contra veritatem, quae non est de Fide Divina, erit peccatum simplex erroneum, vel saltem temerarium juxta reliquas regulas datas.

III. Quemadmodum habitus infusus Fidei amittitur per peccatum infidelitatis positivae, haereseos, apostasiae &c. ita etiam habitus Spei perditur per peccatum desperationis positivae & voluntariae. Rursus sicut amissa Fide, quae est fundamentum Spei, seu (ut loquitur Apostolus) *substantia rerum sperandarum*, necessariò semper amittitur habitus Spei (de Charitate per se patet amitti per omne peccatum mortale) ita etiam amisso habitu Spei per desperationem ex motivo haeretico erroneo, etiam amittitur habitus Fidei ob adjunctam haereseos: non item per desperationem ex motivo non haeretico, etsi erroneo vel temerario, juxta dicta.

IV. Peccatum tam desperationis, quam assumptionis licet veniale esse possit ex defectu liberationis, seu imperfectione actus, sicut et alia peccata; semper tamen mortale est in materia: quia directe repugnat infinitæ Bonitatis, Misericordiæ, vel Justitiæ Divinæ (in quibus datur parvitas materiæ juxta dicta suo loco) solum repugnat secundum pravam voluntatis sectionem, sed etiam secundum erroneum intellectus judicium, ut visum est.

Dubium incidens speculativum.

20 Quid si alicui revelaretur sua damnatio certo futura, possetne tunc licite desperationem? An verò adhuc sperare posset, & deberet? *Dubium speculativum*, quia defacto non potest factam esse alicui talem revelationem, & si accipienda esset in sensu comminatorio, ut poenarum infligendarum comminationes, potest tamen cum minus congruat Bonitati Divinæ, & Sapientiæ & Bonitati repugnare potest. *Bonavent. in I. dist. 24. In expos. 20.* Quamquam in hoc nullam repugnantiam agnoscant ceteri *DD.* omnes. Posito ergo constare ejusmodi revelationem esse ab absolute & non tantum comminatoriam, respondendum videtur cum distinctione.

I. Si cui reveletur damnatio incurrenda pro peccato jam commissum, cum detegatur, & omnis etiam sufficientis gratiæ ad poenitentiam

talis utique sperare amplius non posset, sed posset desperare seu non velle prosequi Beatitudinem, aut ad ejus assecutionem contendere, utpote impossibilem, cognitum ut talem; neque enim in hac cognitione esse turpitudine aliqua, quia esset cognitio rei inutili & impossibilis: imò velle eam prosequi esset mahm. Non tamen esset licitum tunc se à Deo avètere, eum abominando, Beatitudinem contemnendo, teneturque vitare nova peccata, quia revelatio ista non præjudicat libertati: desineretque in tali homine ex parte conditionis, quatenus non posset amplius tendere in finem suum, etsi adhuc posset augere suam damnationem.

II. Si cui damnatio revelaretur ob peccatum futurum, vel etiam præteritum incurrenda, unde tamen cum auxilio sufficienti præstando resurgere possit, talis non posset desperare, seu nolle tendere efficaciter, quantum est in se, ad beatitudinem consequendam, sed potius deberet adhuc sperare & contendere ad illam per actus ab habitu Spei elicendos, adeoque deberet confiteri & pœnitere de peccato commisso, ob quod esset damnandus, aliudque nondum commissum, sicut & quævis alia peccata devitare. *Ratio est*: quia damnatio sic revelata ante mortem, est actus Divinæ voluntatis consequentis tantum, ex suppositione nostræ operationis, & finalis impœnitentiæ: qua revelatione ab homine proin nec libertas, nec obligatio ad benè operandum, & peccatum vitandum tollitur: neque ipsa beatitudo impossibilis reddi-

tur: quare adhuc teneretur adhibere media
 Beatitudinem consequendam, & damnationem
 impediendam, adeoque etiam non ponere,
 tollere unicum Beatitudinis impedimentum
 damnationis revelatæ causam, scilicet peccatum.
 Nec obstat, quod certò sciatur Beatitudo non
 futura, sufficit enim, quod sciatur esse possibile
 ac etiam futura, si media adhibeantur, quæ
 obstante revelatione damnationis, possunt
 adhiberi. Cæterum tamen certum videtur
 talem non posse habere actum Spiritus principis
 & propriè dictum, qui est expectatio certæ
 Beatitudinis, adeoque necessariò videtur
 supponere iudicium intellectûs de apparen-
 tem futuritione Beatitudinis, quod sanè non
 sistit cum opposito iudicio infallibili. Talis
 desideraret quidem Beatitudinem per actus
 elicitos, non tamen speraret ut futuram: in
 sperando peccaret, ac proin posset hac ratione
 sperare, seu nolle proseguere Beatitudinem, ut
 simpliciter non futuram in sensu composito, &
 tendere in illam ut possibilem. Vide

strum Herincx Tom. 3. tract. 1. d. 3.

n. 56. & seq.

